Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност”

(Обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 94 от 2008 г. и бр. 22, 35 и 42 от 2009 г.)

§ 1. В чл. 3, ал. 4 думите “генералния комисар” се заменят с “главния секретар”.

§ 2. Член 4 се изменя така:

„Чл. 4. (1) Държавна агенция “Национална сигурност” извършва дейности за защита на националната сигурност от посегателства, насочени срещу националните интереси, основните права и свободи на гражданите, териториалната цялост, независимостта и суверенитета на Република България, демократичното функциониране на държавата и гражданските институции и установения в страната конституционен ред, свързани със:

1. разузнаване в полза на чужди сили;

2. опасност за суверенитета, териториалната цялост на държавата и единството на нацията;

3. противоконституционна дейност;

4. корупционни прояви на лица, заемащи висши държавни длъжности;

5. прилагане на сила или използване на общоопасни средства с политическа цел;

6. опасност за икономическата и финансовата сигурност на държавата;

7. опасност за екологичната сигурност на държавата;

8. нарушаване функционирането на Националната система за защита на класифицираната информация;

9. застрашаване сигурността на стратегически за страната обекти и дейности;

10. деструктивно въздействие върху комуникационни и информационни системи;

11. международен тероризъм и екстремизъм, както и финансирането им;

12. международна търговия с оръжие и изделия или технологии с двойна употреба, производство, съхраняване и разпространение на общоопасни средства;

13. дейности на групи и лица, подпомагащи чужди служби, терористични или екстремистки организации;

14. миграционни процеси.

(2) Държавна агенция "Национална сигурност" самостоятелно или съвместно с други държавни органи извършва контраразузнавателна дейност за наблюдение, разкриване, противодействие, предотвратяване и пресичане на замислени, подготвяни или осъществявани посегателства срещу националната сигурност, включително в структурите на Министерството на отбраната по чл. 77, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(3) Агенцията осъществява информационно-аналитична, прогностична, контролна, координационна и методическа дейност със собствена и на други държавни органи информация от значение за националната сигурност.

(4) Самостоятелно или съвместно с други специализирани органи агенцията осигурява контраразузнавателна защита на стратегически за страната обекти и дейности.

(5) Агенцията получава, съхранява, проучва, анализира и разкрива информация, получена при условията и по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари."

§ 3. Създава се чл. 6а:

„Чл. 6а. (1) Държавна агенция „Национална сигурност" приема писма, жалби, сигнали, предложения и молби от граждани, които са свързани с дейностите на агенцията по чл. 4.

(2) Производството по разглеждане и решаване на документите по ал. 1 не се осъществява по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Условията и редът за разглеждане, проверка и решаване по документите по ал. 1 се определят с наредба на председателя на агенцията, като той включва и препращането на документите по компетентност на съответните ведомства и органи.

(4) Подателите на документите по ал. 1 се уведомяват за резултатите от съответните проверки, когато това е възможно, при спазване на правилата за защита на класифицираната информация и защита на личните данни.

(5) Сигналите, подадени до Държавна агенция „Национална сигурност" във връзка с дейността на длъжностни

лица в нейната администрация, се разглеждат по реда на Административнопроцесуалния кодекс.”

§ 4. В чл. 8 се създава ал. 9:

“(9) Трудът на председателя и на заместник-председателите на агенцията се зачита като първа категория.”

§ 5. Създава се чл. 10а:

„Чл. 10а. (1) Административното ръководство на администрацията на агенцията се осъществява от главен секретар.

(2) Главният секретар ръководи администрацията, като координира и контролира административните звена за точното спазване на нормативните актове и на законните разпореждания на председателя на агенцията и отговаря за отчетността при изпълнение на ежегодните цели на администрацията, включително координира и контролира разпределението и използването на имуществото, предоставено за управление на агенцията. Главният секретар организира и координира взаимодействието на агенцията с други ведомства и организации. Главният секретар изпълнява и други функции, възложени му от председателя на агенцията.

(3) Главният секретар подпомага председателя и заместник-председателите на агенцията при изпълнението на техните правомощия. Той е непосредствено подчинен на председателя на агенцията.

(4) При изпълнение на правомощията си главният секретар издава заповеди, отнасящи се до администрацията на агенцията или до отделни структурни звена.

(5) Главният секретар не осъществява правомощията си по отношение на оперативно-издирвателната дейност на агенцията.”

§ 6. Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. (1) Основни структурни звена в администрацията на Държавна агенция „Национална сигурност” са специализираните дирекции, териториалните дирекции, самостоятелните териториални отдели и специализираните административни дирекции.

(2) Общата численост на служителите в агенцията се определя с Правилника за прилагане на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност” по предложение на председателя на агенцията.”

§ 7. Член 12 се изменя така:

„Чл. 12. (1) Специализираните дирекции на Държавна агенция „Национална сигурност” и дейностите, които

осъществяват, се определят с акт на Министерския съвет по предложение на председателя на агенцията, като в състава им задължително се включват специализирана дирекция „Технически операции” и специализирана дирекция „Сигурност на Държавна агенция „Национална сигурност”.

(2) Структурата на дирекциите по ал. 1 се определя с акт на председателя на агенцията. Структурата включва отдели и сектори.

(3) Специализираните дирекции по ал. 1 извършват оперативно-издирвателна дейност.

(4) Специализираните дирекции в рамките на своята компетентност осъществяват методическо ръководство и контрол на териториалните дирекции и самостоятелните териториални отдели по съответното направление на дейност.

(5) Дирекция „Сигурност на Държавна агенция „Национална сигурност” е и административно звено по сигурността на информацията в агенцията.”

§ 8. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Специализираните административни дирекции са:

1. дирекция “Инспекторат”;

2. дирекция “Финансово разузнаване”;

3. дирекция “Информация и архив”;

4. дирекция “Координация и информационно-аналитична дейност”;

5. дирекция “Човешки ресурси”;

6. дирекция “Правно-нормативна дейност”;

7. дирекция “Международно сътрудничество”;

8. дирекция “Финансово-стопанска и управление на собствеността”;

9. дирекция “Административно обслужване”.”

2. Алинеи 2, 3 и 4 се отменят.

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Териториалните дирекции и самостоятелните териториални отдели на Държавна агенция „Национална сигурност” се създават с акт на Министерския съвет по предложение на председателя, с който се определят седалищата и районите им на действие. Териториалните дирекции и самостоятелните териториални отдели извършват оперативно-издирвателна дейност.”

4. Създава се ал. 6:

„(6) Структурата и дейностите на териториалните дирекции и на самостоятелните териториални отдели се определя с акт на председателя на агенцията. Структурата на териториалните дирекции включва отдели и сектори, а структурата на самостоятелните териториални отдели може да включва и сектори. В териториалните дирекции и в самостоятелните териториални отдели могат да се изграждат и структурни звена от по-нисък ранг.”

§ 9. Член 14 се изменя така:

„Чл. 14. (1) Дейностите на специализираните административни дирекции се определят с правилника за прилагане на закона.

(2) В дирекциите по ал. 1 с акт на председателя могат да се създават отдели и сектори.”

§ 10. Член 15 се изменя така:

„Чл. 15. (1) Специализираните дирекции и специализираните административни дирекции се ръководят от директори, които се назначават от председателя на агенцията и са преки ръководители на служителите в дирекциите.

(2) Директорът на дирекция “Сигурност на Държавна агенция „Национална сигурност” е и служител по сигурността на информацията.“

§ 11. Член 16 се изменя така:

„Чл. 16. (1) Директорите по чл. 15 осъществяват общото и непосредственото ръководство на дирекциите, като:

1. планират, организират, ръководят, контролират и отговарят за дейността им;

2. изпълняват заповедите на председателя на агенцията и се отчитат пред него;

3. отговарят за резултатите от дейността, за спазването на законите, другите нормативни актове и заповедите на председателя;

4. координират дейността на дирекциите с други държавни органи чрез председателя на агенцията;

5. управляват информационните фондове, осигуряват и отговарят за информационното единство на дирекцията със съответните териториални дирекции и самостоятелни териториални отдели;

6. отговарят за управлението на човешките ресурси;

7. изпълняват други функции, възложени със заповед на председателя, заместник-председателите и главния секретар на агенцията, в рамките на законоустановените дейности на Държавна агенция „Национална сигурност”.

(2) В изпълнение на правомощията си по ал. 1 директорите издават заповеди.”

§ 12. Член 17 се изменя така:

„Чл. 17. (1) Териториалните дирекции се ръководят от директори, самостоятелните териториални отдели - от началници, които се назначават от председателя на агенцията и осъществяват общото и непосредственото ръководство на дирекциите, съответно на отделите, като:

1. планират, организират, ръководят, контролират и отговарят за изпълнението на заповедите на висшестоящите им органи;

2. отговарят за резултатите от дейността, спазването на законите, другите нормативни актове и заповедите на председателя;

3. отговарят пред председателя на агенцията за цялостната дейност на териториалните дирекции, съответно на самостоятелните териториални отдели;

4. управляват информационните фондове в териториалните дирекции, съответно в самостоятелните териториални отдели;

5. осъществяват взаимодействие с другите структурни звена в агенцията;

6. отговарят за управлението на предоставените на дирекциите, съответно на отделите, имоти;

7. отговарят за управлението на човешките ресурси;

8. осъществяват взаимодействие с органите на държавната власт и местното самоуправление;

9. изпълняват други функции, възложени със заповед на председателя, заместник-председателите и главния секретар на агенцията, в рамките на законоустановените дейности на Държавна агенция „Национална сигурност”.

(2) В изпълнение на правомощията по ал. 1 директорите, съответно началниците на самостоятелни териториални отдели, издават заповеди.”

§ 13. В чл. 20, ал. 1 се правят следните изменения:

1. Точка 16 се отменя.

2. Точка 19 се отменя.

3. В т. 20 думите „за прикритие на дейността на служител под прикритие или при провеждане на операции под прикритие по т. 16” се заличават.

§ 14. Член 22 се отменя.

§ 15. В чл. 31 ал. 1 и 2 се изменят така:

„(1) Държавна агенция “Национална сигурност” има право да ползва информация от информационни фондове на Министерството на вътрешните работи за изпълнение на възложените й със закон правомощия.

(2) Достъпът до информацията по ал. 1 се осъществява по начин, непозволяващ разкриване на интереса на агенцията, и при спазване на принципа “необходимост да се знае”.”

§ 16. Създава се чл. 31а:

“Чл. 31а. При постъпване на информация, свързана с изпълнението на функции на Министерството на вътрешните работи, Държавна агенция “Национална сигурност” предоставя данните на компетентните органи на Министерството на вътрешните работи.”

§ 17. В чл. 41, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1.В основния текст думата „задължителни” се заличава.

2.Създава се т. 3:

„3. придобиване, загубване и възстановяване на българско гражданство по Закона за българското гражданство.”

§ 18. В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 7 думите „с другите структурни звена на агенцията и” се заличават.

2. Създава се ал. 5:

„(5) При необходимост от взаимодействие в областта на криптографската сигурност председателят на агенцията сключва споразумения с органи по криптографска сигурност на други държави, с които Република България има влезли в сила международни договори за защита на класифицирана информация.”

§ 19. В чл. 50, ал. 3 се правят следните допълнения:

1. В т. 4 след думата „осъществяване” се поставя запетая и се добавя „след разрешение на председателя на агенцията”.

2. Създава се т. 7:

„7. са сътрудници или служители под прикритие на други служби за сигурност или служби за обществен ред.”

§ 20. В чл. 64 ал. 5 се изменя така:

„(5) Когато отсъствието е над 30 работни дни, със заповедта по ал. 2 се определя месечно възнаграждение в размер на основното месечно възнаграждение за ранга и степента на заместваният служител.”

§ 21. В чл. 71 ал. 2 се изменя така:

„(2) Базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниския ранг за държавните служители в Държавна агенция „Национална сигурност” се определя ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България, като месечното възнаграждение се увеличава с коефициент спрямо базата, както следва:

1.за агенти - не по-малко от 3,4;

2.за сътрудници - не по-малко от 2,2.”

§ 22. В чл. 73 ал. 2 се изменя така:

„(2) Базата за определяне размера на заплатата за най-ниската длъжност се определя ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България, като заплатата за длъжност се увеличава с коефициент спрямо базата, както следва:

1.за висше образование - не по-малко от 2,6;

2.за средно образование - не по-малко от 1,5.”

§ 23. Член 75 се изменя така:

„Чл. 75. За пътуването на служителите на агенцията и техните семейства при отиване и връщане от платен годишен отпуск веднъж в годината се заплаща сума в размер на половината от определения размер на минималната работна заплата за страната. Условията и редът за изплащането на сумите се определят със заповед на председателя на агенцията.”

§ 24. В чл. 76, ал. 2 думата „държавен” се заличава.

§ 25. В чл. 77, ал. 3 думите „Министерството на държавната администрация и административната реформа” се заменят с „Министерския съвет”.

§ 26. В чл. 90, ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. понижаване в ранг, степен на ранг или длъжност, за срок от три месеца до една година;”.

§ 27. В чл. 110, ал. 1 се създава т. 2а:

„2а. при придобито и упражнено право на пенсия - по преценка на органа по назначаване;”.

§ 28. В чл. 120, ал. 3 думите „Националната експертна лекарска комисия” се заменят със „съответните експертни лекарски комисии в лечебните заведения по чл. 77, ал. 2”.

§ 29. В чл. 123, ал. 2 т. 3 се отменя.

§ 30. Член 125 се изменя така:

“Чл. 125. (1) Органите на агенцията могат да задържат лице, което е нарушило охраната и пропускателния режим в района на охраняван обект на агенцията.

(2) В случаите по ал. 1 незабавно се уведомяват компетентните полицейски органи.

(3) При предаване на задържаното лице на съответните полицейски органи се съставя протокол, който съдържа:

1. собствено, бащино и фамилно име на съставителя и неговата длъжност;

2. дата на съставяне на протокола;

3. дата и място на задържането;

4. описание на обстоятелствата, при които е било задържано лицето;

5. собствено, бащино и фамилно име на задържаното лице, ЕГН, постоянен или настоящ адрес;

6. обясненията или възраженията на задържаното лице, ако е направило такива;

7. собствено, бащино и фамилно име на свидетелите (ако има такива), ЕГН, постоянен или настоящ адрес и техните писмени показания.

(4) Протоколът се подписва от съставителя и се предава на полицейските органи.

(5) Преди предаване на лицето и съставянето на протокола на задържаното лице се извършва медицински преглед.”

§ 31. В чл. 126, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1.В т. 2 думите „при задържане” се заличават.

2.Създава се т. 3:

„3. в случаите по чл. 125, ако лицето оказва съпротива или се опитва да избяга.”

§ 32. В чл. 127 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 3:

„3. в случаите по чл. 125, ал. 1, ако лицето оказва съпротива или се опитва да избяга.”

2. Алинея 2 се изменя така:

"(2) Помощните средства са: белезници; каучукови, пластмасови, щурмови и електрошокови палки и прибори; патрони с гумени, пластмасови и шокови куршуми; устройства за принудително спиране на превозни средства; светлинни и звукови устройства с отвличащо въздействие."

3. Алинея 8 се изменя така:

"(8) Забранява се използването на физическа сила и помощни средства по отношение на малолетни лица и бременни жени."

§ 33. В § 1 от Допълнителната разпоредба се правят следните изменения:

1. Създават се нови т. 1, 2 и 3:

„1. „Национална сигурност" е динамично състояние на обществото, при което са защитени териториалната цялост, суверенитетът и конституционно установения ред на страната, когато са гарантирани демократичното функциониране на институциите, основните права и свободи на гражданите, устойчивото икономическо развитие и благосъстояние на населението, както и когато страната успешно защитава националните си интереси и реализира националните си приоритети.

2. „Посегателство срещу националната сигурност" са целенасочени действия или бездействия на лица, групи или организации, водещи до процеси или събития, нарушаващи устойчивото състояние на националната сигурност на Република България.

3. „Служебна тайна" е информацията, която не е държавна тайна, но е свързана с изпълнението на функциите и задачите на агенцията и с реализирането на правомощията на органите й или е получена в резултат на тази дейност, нерегламентираният достъп до която би се отразил негативно на интересите и сигурността на държавата, на дейността на агенцията, на нейните служители във връзка с изпълнението на службата им или на трети лица."

2. Досегашните т. 1 - 6 стават съответно т. 4 - 9.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 34. В тримесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет внася в Народното събрание проекти на

закони за изменение и допълнение на законите, чиито разпоредби трябва да бъдат приведени в съответствие с този закон.

§ 35. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет изменя Правилника за прилагането на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност".

(2) До влизането в сила на изменението на правилника за прилагане на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност" служителите на агенцията изпълняват служебните си задължения съобразно действащата дотогава нормативна уредба.

§ 36. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1, 31 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 26 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г. и бр. 35, 41 и 42 от 2009 г.), в чл. 37, ал. 3 след думите „вътрешните работи" се поставя точка и запетая и се добавя „задържани на основание чл. 125, ал. 1 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност".

§ 37. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 1 и 102 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г. бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 54, 59, 82 и 108 от 2006 г., бр. 52, 92 и 109 от 2007 г., бр. 16, 36, 67 и 69 от 2008 г. и бр. 22 и 23 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 17 се изменя така:

„Чл. 17. (1) Контролът по прилагането на закона се упражнява от министъра на финансите и от председателя на Държавна агенция "Национална сигурност".

(2) При изпълнение на функциите си по закона органите на Министерството на финансите и на Държавна агенция "Национална сигурност" си взаимодействат по ред, определен със съвместна инструкция на министъра на финансите и на председателя на агенцията.

(3) Контролните органи на дирекция „Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" извършват проверки на място на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 по прилагането на мерките за превенция на използването на

финансовата система за целите на изпирането на пари, както и при съмнение за изпиране на пари.

(4) Контролни органи на дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция “Национална сигурност” са определените от председателя на Държавна агенция “Национална сигурност” длъжностни лица от състава на дирекцията.

(5) Проверките по ал. 1 могат да се извършват съвместно с органите, на които със специален закон е възложено да упражняват контрол върху лицата по чл. 3, ал. 2 и 3.

(6) Проверките се извършват въз основа на писмена заповед на председателя на Държавна агенция “Национална сигурност” или на упълномощено от него длъжностно лице, в която се посочват целите, срокът и мястото на проверката, проверяваното лице, както и имената и длъжностите на проверяващите лица.

(7) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, държавните органи, органите на местното самоуправление и техните служители са длъжни да оказват съдействие на контролните органи на дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция “Национална сигурност” при изпълнението на техните функции.

(8) При извършване на проверките на място контролните органи по ал. 3 имат право на свободен достъп в служебните помещения на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, както и да изискват документи и да събират сведения във връзка с изпълнението на възложената им задача.”

2. В чл. 23, ал. 1 след числото „15а” се добавя „или откаже да даде съдействие по чл. 17, ал. 7, или да осигури свободен достъп в служебните помещения на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, да предостави изисканите документи или сведения по чл. 17, ал. 8”.

§ 38. В Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 41, 57 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г. и бр. 25, 35 и 42 от 2009 г.), в чл. 3, ал. 1 т. 16 се изменя така:

„16. директорът, заместник-директорите, директорите на дирекции, началниците на отдели и началниците на сектори в служба “Военна информация” и служба “Военна полиция” на Министерството на отбраната, директорът, заместник-директорите, началниците на отдели и началниците на секции в Националната разузнавателна служба, началникът, заместник-началниците, началниците на отдели и началниците на сектори в

Националната служба за охрана, председателят, заместник-председателите и държавните служители в Държавна агенция "Национална сигурност";".

§ 39. В Закона за специалните разузнавателни средства (обн., ДВ, бр. 95 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 86 от 2005 г., бр. 45 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г. и бр. 43 и 109 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10в думите "Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" се заличават.

2. В чл. 13, ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. Главна дирекция „Криминална полиция", Главна дирекция „Охранителна полиция", Главна дирекция „Гранична полиция", дирекция „Вътрешна сигурност", областните дирекции на Министерството на вътрешните работи; специализираните дирекции (с изключение на дирекция "Технически операции"), териториалните дирекции и самостоятелните териториални отдели на Държавна агенция "Национална сигурност"."

3. В чл. 16:

а) в ал. 2 думите „специализираните дирекции в Държавна агенция "Национална сигурност" се заменят със „специализирана дирекция „Технически операции" на Държавна агенция "Национална сигурност";

б) създава се ал. 3:

"(3) Когато е направено искане за използване на оперативния способ по чл. 6 срещу служител на Министерството на вътрешните работи, след получаване на писменото разрешение по чл. 15 министърът на вътрешните работи може да издаде писмено разпореждане за прилагане на специалното разузнавателно средство от специализирана дирекция "Технически операции" на Държавна агенция "Национална сигурност"."

4. В чл. 20 ал. 1 се изменя така:

"(1) Специалните разузнавателни средства извън тези по ал. 2 се осигуряват и прилагат единствено от специализирана дирекция "Оперативни технически операции" и от специализираното звено за осигуряване и прилагане на разследване чрез служител под прикритие на Министерството на вътрешните работи и от специализирана дирекция "Технически операции" на Държавна агенция "Национална сигурност"."

§ 40. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г. и бр. 17, 35, 37, 42 и 45 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 274, ал. 1 думата „главна” се заличава.

2. В чл. 275, ал. 1 и 6 думата „главна” се заличава.

3. В чл. 276, ал. 1 думата „главна” се заличава.

4. В чл. 301, ал. 3 след думите „т. 5” се добавя „и 6”.

5. В чл. 321 думата „главна” се заличава.

6. В чл. 342, ал. 1 думата „главна” се заличава.

§ 41. В Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 85 от 2000 г., бр. 99 от 2002 г., бр. 71 от 2003 г., бр. 102 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30 и 38 от 2006 г., бр. 11 и 95 от 2007 г. и бр. 69 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2 след думите “Министерството на вътрешните работи” се поставя запетая и се добавя “за Държавна агенция “Национална сигурност”.

2. В Преходните и заключителните разпоредби:

а) в § 6 след думите “Министерството на вътрешните работи” се поставя запетая и се добавя “в Държавна агенция “Национална сигурност”;

б) в § 7:

аа) досегашният текст става ал. 1 и в нея след думите “Министерството на вътрешните работи” се поставя запетая и се добавя “на държавните служители от Държавна агенция “Национална сигурност”;

бб) създава се ал. 2:

“(2) Стажът, придобит по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и Закона за държавния служител от служителите, преминали в Държавна агенция “Национална сигурност”, се зачита за прослужено време по ал. 1.”

§ 42. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г. и бр. 12, 32, 41, 42 и 75 от 2009 г.), в чл. 10б след думите “и на

пътните превозни средства” се добавя “на Държавна агенция “Национална сигурност” и се поставя запетая.

§ 43. В Закона за пощенските услуги (обн., ДВ, бр. 64 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 112 от 2001 г., бр. 45 и 76 от 2002 г., бр. 26 от 2003 г., бр. 19, 88, 99 и 105 от 2005 г., бр. 34, 37, 80 и 86 от 2006 г., бр. 41, 53 и 109 от 2007 г., бр. 109 от 2008 г. и бр. 35 от 2009 г.), в чл. 14 ал. 2 се изменя така:

„(2) Изискванията за пощенската сигурност се определят с наредба на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията съгласувано с министъра на вътрешните работи и с председателя на Държавна агенция “Национална сигурност”.”

§ 44. Параграфи 21 и 22 влизат в сила от 1 януари 2010 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …….... 2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност”

На 1 януари 2008 г. в българския правен ред беше поставено началото на прилагане на нов нормативен акт – Закона за Държавна агенция “Национална сигурност”.

Подготовката и приемането на този законов нормативен акт бяха съпроводени от разгорещена дискусия – както в средите на държавните институции (преди всичко Народното събрание и Президента), така и в неправителствения граждански сектор. Това е обяснимо, защото сред системата от държавни органи бе структурирана нова държавна агенция, разположена в изпълнителната власт, но извън съществуващата структура на министерствата.

Интересът и критичният поглед върху новия закон бяха продиктувани обаче преди всичко от заявения амбициозен план новата агенция да противодейства на посегателствата срещу националната сигурност от най-разнообразен порядък. Двадесетмесечният опит на новосъздадената агенция позволява да се формулира изводът, че Държавна агенция „Национална сигурност” (ДАНС) в много по-голяма степен остана “длъжник” пред изпълнението на предварително заявените цели в сравнение с институционалния си принос за повишаване националната сигурност на републиката.

Причините за забелязаните негативни тенденции в дейността на агенцията могат да бъдат потърсени в две посоки.

Първо, Законът за ДАНС структурира широко нормативно поле за функциониране на агенцията, без да отчита в пълна степен необходимостта от много по-голяма конкретика и опасността от дублиране дейността на други държавни органи.

Второ, наред с причините от нормативен порядък практическата дейност на ДАНС за периода след нейното изграждане породи обясними и оправдани критики предвид концентрирането ѝ върху шумно отразявани медийни акции, провеждани по всякакъв повод и срещу всякакви лица.

Най-сериозната негативна тенденция обаче бе заличаването на разграничителната линия на действие между агенцията и други държавни органи и най-вече дублирането на функции между ДАНС и Министерството на вътрешните работи (МВР). Това породи подхранването на конкурентна среда без ясно заявени предварително критерии за профилиране, както и липса на координация при противодействието на еднотипни престъпни посегателства.

Арсеналът от способи, с които новата агенция бе призвана да се противопоставя на заплахите за националната сигурност, в голяма степен се припокриваше със способите на българската полиция (оперативни способи; полицейски правомощия за задържане, използване на физическа сила и помощни средства и др.; технически служби за прилагане на специални разузнавателни средства и т. н.).

Създаването на агенцията като фундаментално звено от системата за сигурност и обществен ред не бе предхождано от обсъждането и приемането на нова Стратегия за национална сигурност, както и от създаването на сериозна неразпокъсана нормативна база за дейността на други звена от сектора, като Националната разузнавателна служба и Националната служба за охрана.

Предлаганията проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" е разработен от междуведомствена група, създадена със Заповед № Р-67 от 11 август 2009 г. на министър-председателя) и включваща представители на ДАНС, МВР и други експерти.

Основен акцент в законопроекта е поставен върху новия прочит на дейностите на агенцията, визирани в разпоредбата на чл. 4 от Закона за ДАНС. В това отношение на първо място текстът на чл. 4 бе редуциран (заличаване на някои от дейностите: например противодействие на усвояването на фондове на Европейския съюз чрез измама). Наред с това конкретните дейности на агенцията по чл. 4 от закона бяха предефинирани, съобразявайки се с основния критерий за недопускане на противоречиво тълкуване и дублирането на функции с дейността на МВР. Освен това всички дейности на агенцията по чл. 4 са подчинени на изискването да осигуряват защита на националната сигурност, като в допълнителна разпоредба към закона (за разлика от положението досега) са формулирани дефиниции за понятията "национална сигурност" и "посегателства срещу националната сигурност".

В разпоредбата на чл. 4 от законопроекта (ал. 2 и 3) е поставен важният акцент върху контраразузнавателната, информационно-аналитичната и прогностичната дейност на ДАНС.

В резултат на анализи в теоретичен и приложен план е намерен нов подход към правомощията, които служителите на агенцията могат да упражняват. Сериозна новост в това отношение например е заличаването на възможността ДАНС да използва служител под прикритие, както и контролирани доставки и доверителни сделки. По нов начин е разписана и разпоредбата на чл. 125 от Закона за ДАНС (задържане на лице), като в противовес на положението досега е предоставена възможност за задържане единствено на лице, което е нарушило охраната и

пропускателния режим в района на охраняван обект на агенцията, като в този случай органите на ДАНС уведомяват компетентните полицейски органи и предават задържаното лице на тях. Редуцирани са и възможностите за ползване на помощни средства от органите на агенцията чрез отпадане на химически вещества, служебни животни и т. н. (чл. 127).

По нов начин са формулирани разпоредбите относно обмена на информация между структурите на ДАНС и МВР (чл. 31 и 31а от закона).

Законопроектът създава паралелен ред спрямо реда по Административнопроцесуалния кодекс за разглеждане на писма, жалби, предложения и сигнали до агенцията, които са във връзка с дейността ѝ по чл. 4 от закона. Регламентират се функциите на главния секретар, като от приложното им поле се изключва оперативно-издирвателната дейност на агенцията.

Урежда се и промяна в структурата на ДАНС, съгласно която в администрацията се включват специализираните дирекции, териториалните дирекции, самостоятелните териториални отдели и специализираните административни дирекции. Разписват се и правомощията на ръководителите на основните структурни звена в агенцията. Въвежда още едно основание за несъвместимост със службата в агенцията – качеството на сътрудници или служители под прикритие на други служби за сигурност или служби за обществен ред.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)